

Kati Takala
9.11.2009

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Asia: Ehdotus laiksi päästökauppalain muuttamisesta, asiantuntijakuuleminen 10.11.2009 (asiakirja HE 212/2009 vp)

Energiateollisuuden näkemyksiä päästökauppalain muuttamisesta

Energiateollisuus kiittää eduskunnan ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta esittää näkemyksiään ehdotuksesta päästökauppalain muuttamiseksi. Päästökauppadirektiivin toimeenpano ja sen vaatimat lakimuutokset ovat erittäin keskeisiä energiateollisuuden tulevan toimintaympäristön kannalta.

Esitämme kantanamme seuraavaa:

Päästökauppadirektiivin toimeenpano vaatii kansalliseen lainsäädäntöön suuria muutoksia

Uudistuneen päästökauppadirektiivin toimeenpano vaatii Suomen päästökauppalainsäädäntöön perusteellisia uudistuksia. Nyt käsitellyssä olevan lakiehdotuksen lisäksi päästökauppalakiin on valmisteilla erittäin keskeisiä muutoksia, jotka on saatettava voimaan vielä tämän vaalikauden aikana.

Energiateollisuuden mielestä uusittu direktiivi selkeyttää merkittävästi ilmastopolitiikan vastuunjakoja yhteisön ja jäsenmaiden kesken nykytilanteeseen verrattuna. Jäsenmaiden vastuulle tulevat nimenomaan päästökaupan ulkopuoliset toiminnot. Kansallista ilmastopolitiikkaa toteutetaan jatkossa kohdentamalla toimenpiteitä nimenomaan päästökaupan ulkopuolisiin toimintoihin. Sen sijaan päästökaupasektori on EU:n komission valvonnassa, jolloin päästökaupan piirissä olevia päästöjä vähennetään EU:n päästokiintiötä tiukentamalla.

Päästökauppadirektiivin toimeenpano siirtää kansallisen päätösvallan Suomelta komissiolle mm. ilmaisten päästöoikeuksien jaon osalta. Myös huutokaupalla jaettavien maksullisten päästöoikeuksien pelisäännöt harmonisoidaan EU-tasolla.

Päästökauppalainsäädännön kehittämisessä keskeistä onkin eurooppalaisten harmonisoitujen sääntöjen sovittaminen suomalaiseen lainsäädäntöön. Toiminnanharjoittajien eriarvoisen kohtelun välttämiseksi on tärkeää, että Euroopan Komission ohjeita mm. ilmaisten päästöoikeuksien jakamisesta sovelletaan samalla tavoin kaikissa jäsenmaissa. Muutokset ovat Energiateollisuuden mielestä tarpeellisia ja välttämättömiä, jotta toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu voi toteutua ja jotta päästökaupan päästöjä vähentävä vaikutus voidaan kustannustehokkaasti toteuttaa.

Haasteellista tässä työssä on mm. Suomen perustuslain edellyttämän yritysten muutostenhakuoikeuden yhteensovittaminen Euroopan Komission asetusten ja ohjeiden kanssa. Tähän kysymykseen onkin Työ- ja elinkeinoministeriön työryhmä jo kiinnittänyt huomiota.

Kati Takala
9.11.2009

Kaukolämpölaitosten nykyistä opt-in järjestelmää tulee jatkaa

Energiateollisuuden mielestä on tärkeää, että myös tulevilla päästökauppakaudella kaukolämmön tuottajia kohdellaan keskenään tasavertaisesti laitospöytästä riippumatta. Erityisen tärkeää on, että myös uusia laitoksia kohdellaan samoin kuin samaan kaukolämpöverkkoon kuuluvat olemassa olevat laitokset.

Nähdäksemme lakiehdotus on näiltä osin hyvä. On tärkeää, että Suomi saa komissiolta luvan jatkaa ehdotetulla tavalla pienten kaukolämpölaitosten opt-in järjestelyä.

Päästökauppajärjestelmälle päällekkäistä energiaverotusta on tarpeen purkaa

Rinnan päästökaupan kanssa on kehitteillä muutoksia EU:n energiaverodirektiiviin (2003/96/EY). EU:n ilmastopolitiikassa päästökaupan piirissä oleviin toimintoihin ei suositella sovellettavaksi päällekkäistä verotusta. Energiaverot jaetaan puhtaasti fiskaaliseen verotukseen ja ympäristöperusteiseen verotukseen. Päästö- tai hiilisisältöisellä verolla ei voida vähentää kasvihuonekaasupäästöjä päästökaupan piirissä. Tämän vuoksi ympäristöperusteista veroa ei voi kohdentaa päästökaupan piirissä oleviin toimintoihin.

Suomen nykyinen polttoaineiden valmistevero on perusteltu nimenomaan ilmastovaikutuksilla. Päästökaupan osalta menettely tulisi purkaa ja kohdentaa verotusta muilla perusteilla.